

ZABYTEK MIESIĄCA - obraz Chrystusa Boleściwego zwanego Raciborskim.

W zbiorach Muzeum w Raciborzu znajdują się dwa obrazy z tym przedstawieniem oraz druk religijny Modlitwa do Pana Jezusa Raciborskiego, z XIX w. W ikonografii tego typu wizerunek zwany jest *Vir Dolorum* (Mąż Boleści).

W okresie Wielkiego Postu postanowiliśmy przypomnieć obraz Chrystusa Boleściwego zwanego Raciborskim. W zbiorach Muzeum w Raciborzu znajdują się dwa obrazy z tym przedstawieniem oraz druk religijny Modlitwa do Pana Jezusa Raciborskiego, z XIX w. W ikonografii tego typu wizerunek zwany jest *Vir Dolorum* (Mąż Boleści). Ukazuje Chrystusa po zmartwychwstaniu, ale jeszcze nie w chwale. Charakterystyczny jest gest Jezusa wskazującego na otwartą ranę *ostentatio vulneris*, który ma podkreślić Jego cierpienie i przezwyciężenie śmierci. Wizerunki *Vir Dolorum* znane były już w XII w. w sztuce bizantyjskiej, znane od XIV w. w sztuce zachodnioeuropejskiej. Miejscem kultu Jezusa Boleściwego jest kościół św. Jana Chrzyciela w Raciborzu - Ostrogu. Jeszcze w XIX w. przychodziły do ostrogijskiego kościoła „procesje z Raszczyz, Markowic, Brzezia, Babic, Pogrzebieni, Bieńkowic, Wojnowic, Starejwsi, Rudnika, Pawłowa i wielu innych miejscowości” (F. Godula, *Historia Raciborza i okolic*). W ołtarzu bocznym tej świątyni umieszczony jest obraz Chrystusa Bolesnego namalowany na desce. Przedstawia ona Jezusa w koronie cierniowej z otwartą raną w boku i ranami po gwoździach. W ołtarzu głównym znajduje się kopia obrazu z łacińską inskrypcją *VENI DE VIENI O. PECATORE INGRATO DENTED AL. MIO COSTATO. 1827, Przyjdź ach przyjdź niewdzięczny grzeszniku, umocnij się przy moim boku*. Obraz z kolekcji muzealnej pochodzi z XIX w. Niestety nie znamy dokładnej proveniencji tego płótna. Według informacji zawartych w inwentarzu, autorem obrazu jest Franciszek Gajda. Postać Jezusa przedstawiona jest na czarnym tle, frontalnie z nieznacznym odchyleniem w prawą stronę. Głowa lekko podniesiona w górę, otoczona aureolą, uwieńczona cierniową koroną, włosy długie w wijących się puklach spadają na ramiona. Twarz potraktowana realistycznie. Na ramionach czerwony płaszcz. Tors nagi z otwartą raną w kształcie ust, w prawym boku. U dołu łukowato wygięta biała szarfa z wypisaną czarnymi literami sentencją w języku polskim *Patrz Grzeszniku Com cierpień zatwe nieprawości, Dałem bok mój Otworzyś ko Tobie zmiłości*. Tego rodzaju obrazy sprzedawano w ośrodkach pątniczych m.in. na Górze św. Anny i w Częstochowie, a możliwe, że także w Raciborzu? W przeszłości wizerunek ten był wielokrotnie powielany. W zbiorach wielu muzeów śląskich znajdują się tego przykłady (Muzeum Wsi Opolskiej, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu, Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu, Muzeum Śląska Opolskiego), a także w kościołach m.in. w Bojszowie, Męcinie, Zielonce Pańskiej i w klasztorze Sióstr Norbertanek w Imbramowicach.